

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi uca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, Kölcsháza és jegyző: Aradi uca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Lőw Lipót uca 19. Telefon: 13-06. - Távirati és levélcím: Délmagyarország, Szeged.

Vasárnap, 1935 október 20.

Ara 16 fillér

XI. évfolyam, 235. sz.

ELŐZETÉS: Havonta helyben 3,20, vidéken és Budapesten 3,60, külföldön 6,40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 10, vasár- és ünnepnap 16 fill. Hirdetések felvétele tarifá szerinti. Megjelenik hétfő kivételével naponta reggel.

A szegedi iparosság ünnepe

A város egész polgársága mély megilletődöttséggel fordul most testületi életének fél-évszázados évfordulóját ünneplő iparossága felé.

Az ipartörvény előtti ipartársulatok az iparosság szabad társulásából keletkeztek. A régebbi ipartörvény az iparosokra bizta azt, hogy az ipartársulatba belépjenek, de a tagság kötelező nem volt. A céhrendszer a teljes kötöttség rendszere volt s amikor az 1872-es ipartörvény a céheket megszüntette, a teljes kötöttség helyébe egyik napról a másik napra a teljes szabadság lépett. A céheket és a céhrendszert a — gőzgépek robbantották szét, a haladás, amelyik más tempót, más ütemet követelt, mint amilyent a teljes megkötöttség mellett az iparosság nyújtani tudott. A gőzgépek átvették már ipari szerepüket s az elektromosság is elindult már a terjedés és a gyakorlati alkalmazás útján, amikor a magyar közvélemény példátlan heves egyértelműséggel ostromolni kezdte a törvényhozást az ipartörvény reformjára. Hamar belátták, hogy milyen tévedés volt a teljes kötöttséget a teljes szabadsággal váltani fel s a céhrendszerben felnőtt iparosság mellé odaállítani az ipari szabadság által kitenyészett kontárokat. Az ipartörvény két álláspont között volt kompromisszum, azok között, akik a teljes ipari szabadságért küzdöttek s akik minősítéshez és képesítéshez akartak minden iparüzést kötni.

Ötven év tanulsága azt bizonyítja, hogy ez a kompromisszum helyes elgondolás volt. S ami talán még helyesebb volt, az az ipartörvénynek az az alkotása, amelyik a tönömiát adott az ipartestületeknek s az autonómia mellé még hatósági jogok gyakorlását is megadta. A magyar iparosság azóta maga intézheti ipari ügyei közül mindazt, ami az ipartestületnek s az elsőfokú iparhatóságnak jogkörébe tartozik. S az a gazdag tevékenységű múlt, ami a szegedi iparosság háta mögött áll, csak azért lehet ennyire gazdag, mert az önkormányzat módot adott a szegedi iparosságnak alkotásra és teremtésre.

A törvény módot adott, a törvény a kereteket kijelölte, de ahhoz a szegedi iparosságnak alkotó erejére volt szükség, hogy az iparosság élni is tudjon a törvény által megadott lehetőségekkel. Ha most az ötven év történetén végigsiklik szemünk, azt látjuk, hogy a szegedi iparosság soha nem elégedett meg azzal, hogy az ipartestületben a folyó ügyeket intézi. A szegedi iparosság közéleti érdeklődését soha nem elégítette ki a rábizott ipari adminisztráció. Mindig voltak olyan célok, amiknek megvalósításáért küzdeni, harcolni, dolgozni és áldozni kellett, mindig voltak messze tekintő tervei, a haladást siettető gondolatai, mindig alkotásra készült, mindig lelkesedéssel gondolt a jobb jövő szolgálatára. Egyszer tanoncképzések rendezésével és állandósításával akarja a tanoncképzés színvonalát emelni s az emelkedett színvonalat a hanyatlással szemben megvédeni, máskor évek munkáját tölti el azzal, hogy az iparosság nyugdíjának kérdését megoldáshoz segítse. Szükségesnek látta azt, hogy a te-
metési segélyt biztosítsa az iparosok

hátramaradottjainak, kellő előkészítés után megalapítja s virágzóvá fejleszti az iparosok temetkezési egyesületét. Harcolni kellett a házaló kereskedők s a megrendelések tiltott gyűjtése ellen, az ipartestület nemcsak tiltakozik és felír, de megjelölte szabatosan azokat a törvényhozási feladatokat, melyekre e támadásokkal szemben az iparosságnak szüksége volt. Felépítette díszes székházát, épületet varázsolt egyre fejlődő s egyre lendülő ipari vásárvásárjának fejlesztésére, megalapítván, fenntartását biztosította az elaggott iparosok menházának s elég volna még az évenként megrendezett ipari vásárok sikereire hivatkozni ahhoz, hogy a jelen eredményeiből következtetni lehessen a multak munkájára s meg lehessen állapítani, jelent és multat egybefoglalva, hogy a szegedi iparosság ötven év alatt szünetlenül alkotott, teremtett s vállalt és hozott áldozatokat az életszínvonal emeléséért, a szaktudása fejlesztéséért, a jövő generációért s az iparosság tekintélyének növeléséért.

Ez a munka tradíciójává vált a szegedi iparosságnak. Az ötven év előtti legelső elnöki jelentésben olvasható az a megállapítás, hogy „a szegedi iparosság munkával és áldozatokkal mindig kivette részét a város közéletéből”, s ez az ötven és s ennek az ötven évek minden időszaka mintha igazolni akarja a legelső elnöki jelentés megállapításának helyességét a multa és a jövőre. A Rainer Ferencek, a Rainer Károlyok és Pálffy Dánielék szelleme állandóan al-

kotások lázában égett, mindig elégedetlenek voltak azzal, ha új gondolatok nem hevithették s új tervek életre hívásán nem fáradozhattak. S mióta Körmeny Máttyás, az ipartestület vezetője, — ezt a történetirő objektivitásával lehet megállapítani —, szinte egyetlen év sem mult el alkotások nélkül. Minél rosszabb életviszonyokkal kellett küzdenie az iparosságnak, annál több időt, energiát és áldozatot szánt az alkotó munkára. Mint, ahogy a pálmáról mondják, a szegedi iparosság is terhek alatt növekedett. Mintha az élet mostohasága s a munkanélküliség problémái elől akart volna a szegedi iparosság alkotásaiba menekülni mintha új intézményei terveinek elkészítésével a mindennap gondjait akarta volna narkotizálni.

Csudálatos szívósságot, csudálatos élet-tudást tár fel ez az ötven éves múlt. Alkotások szegélyezik a szegedi iparosság útját mindenfelé, amerre ötven év alatt járt. A szegedi iparosság ezekben az alkotásokba öntötte erejét s ha jönnek rosszabb idők, majd ezek az alkotások fognak erőt önteni a gondtól elvérző szegedi iparosságba. Ilyen tevékenységben dus, alkotásokban gazdag mult után nem lehet vissziadni a jövő feladatai és kötelességei elől sem. A jövő nem lehet más, mint ennek a multnak folytatása. Ez legyen az ünnep tanulsága és vizsgálása a jövőre.

A város egész közönsége örvendezve és meghatva vesz részt a szegedi iparosság ünnepében.

Genfben véglegesen megszavazták a megtorló rendszabályokat

Titulescu büntetését követelt Magyarország ellen a 18-as bizottság szombati ülésén

Fontos tárgyalások Rómában, Párisban és Londonban a béketárgyalások érdekében

Genf, október 19. Szombaton este, a megtorló bizottság végleg elfogadta azokat a javaslatokat, amelyek a fegyverkivétel tilalmáról és a kölcsönös támogatás megszervezéséről szólnak. A bizottság ezután megválasztotta azokat a szerveket, melyeknek a határozatok végrehajtása lesz a feladata.

Cantos elnök (Spanyolország) pontos nyilatkozatot tett arról, hogy mit fog közölni azokkal az államokkal, amelyek nem tagjai a Népszövetség-

nek, így az Egyesült Államokkal, Németországgal, Braziliával és Japánnal. Ezek közé fognak tartozni a tanács és a közgyűlés munkájáról szóló lényeges okmányok és a megtorló bizottság részéről megszavazott javaslatok.

Az értekezlet véglegesen a következő két gazdasági megtorló rendszabályt határozta el.

1. Az olaszországi bevitelek tilalmát.
2. A nyersanyagszállítási tilalmat.

Titulescu szenvedélyes támadása Magyarországnak ellen

Genf, október 19. A 18-as bizottság szombaton délután folytatta a kölcsönös támogatás kérdésével foglalkozó albizottsági határozat megvitatását. Igen élénk vita fejlődött ki azon pont felett, amely szerint minden rendelkezésre álló eszközzel le kell csökkenteni a szankciókhoz hozzá nem járuló államoknak, tehát Ausztriának, Magyarországnak és Albániának Olaszországba irányuló áruszállítását.

Titulescu szenvedélyes beszédében a gazdasági elrendezés mellett szónokolt. míg a lengyel, svéd

és spanyol megbízott a mérséklet, méltányosság és megértés álláspontjára helyezkedett. Titulescu szenvedélye annyira elragadta, hogy beszéde a bizottsági tagok nagy meglepetésére nem volt egyéb, mint Magyarország elleni vádbeszéd és ellene is követelte a büntető szankciók alkalmazását.

A lengyel megbízott nem hagyta szó nélkül Titulescu szenvedélyes beszédét és hangsúlyozta, hogy a szankciókhoz hozzá nem járuló államokat nem szabad büntetni.